nefytobulletin

nefyto bulletin - 2021/9

'Farm to Fork leidt tot lagere productie'

IMPACT ASSESSMENT DOOR WAGENINGEN UR

>>>

Waardering voor een prachtige sector

>>>

Betere naleving in grondwater-beschermings-gebieden

>>>

NEFYTO BULLETIN –– OKTOBER 2021
Nefyto Bulletin is een uitgave van Nefyto. Nefyto – Dutch Crop Protection Association – behartigt belangen van bedrijven die chemische & biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. Nefyto Bulletin verschijnt maandelijks in digitale vorm en ieder kwartaal in print. Aan- en afmelding voor een kosteloos abonnement kan via dit formulier.
REDACTIE Nefyto, Postbus 80523, 2508 GM Den Haag – nefyto@nefyto.nl – www.nefyto.nl – @nefytoNL
TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie ONTWERP EN LAY-OUT Cyril Strijdonk Ontwerpburo, Gaanderen FOTOGRAFIE Agrifac, Certis, Fred Meijer

'Farm to Fork leidt tot lagere productie'

IMPACT ASSESSMENT DOOR WAGENINGEN UR

Wageningen UR heeft een impact assessment uitgevoerd van de Europese Farm to Fork strategie en de Biodiversiteitsstrategie. Het onderzoek laat duidelijk zien dat de doelstellingen van de Europese Commissie leiden tot een lagere productie van (voedsel)gewassen en dat er impact is op handel en de prijs voor de consument. Johan Bremmer, projectleider van de studie, vertelt over de opzet van het onderzoek en de uitkomsten.

Farm to Fork strategie in het kort

De **Farm to Fork** ('boer tot bord') strategie van de Europese Commissie vloeit voort uit de **European Green Deal** en richt zich op een sterke verduurzaming van de land- en tuinbouw, met doelstellingen voor 2030. In de Europese **Biodiversiteitsstrategie** zijn het tegengaan van klimaatverandering en het behoud van biodiversiteit belangrijke aanknopingspunten.

In het kort zijn die de doelstellingen van de Farm to Fork strategie die de onderzoekers van Wageningen Economic Research doorgerekend hebben:

- 50 procent minder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in 2030.
- 20 procent minder gebruik van nutriënten in 2030.
- In 2030 is 25 procent van het landbouwareaal biologisch.

Eén van de doelstellingen van de Biodiversiteitsstrategie gerelateerd aan landbouw is:

- 10 procent van het landbouwareaal wordt benut voor stapelteelt 'high diversity landscape features', waardoor het niet voor productie benut kan worden ('set aside').

Voor meer informatie over de doelstellingen: zie de **eerder gepubliceerde artikel** in Nefyto Bulletin.

Van bedrijf-gewas naar macroniveau

CropLife Europe, de Europese koepelorganisatie waarbij Nefyto is aangesloten, heeft Wageningen UR opdracht gegeven tot de impact assessment. Het is de derde grote studie naar de gevolgen van Farm to Fork. Een Amerikaanse studie (door USDA) en een studie vanuit de Europese Commissie (deze JRC) gingen hieraan voorafgaande. Beide gerenommeerde studies concludeerden dat het productievolume zal afnemen en de EU meer voedsel zal moeten importeren.

"Deze studies zijn gebaseerd gedaan op macroniveau", vertelt Johan Bremmer, senior onderzoeker plantgezondheid aan Wageningen UR en projectleider van de impact assessment. "Ons onderzoek is gebaseerd op 25 case studies, waarbij we de gevolgen per bedrijf/gewas -combinatie in kaart beregen, in verschillende lidstaten. Dit schalen we dan op naar macroniveau: nationaal per sector, voor Europa en mondiaal."
De studie van Wageningen UR kijkt naar de gevolgen voor het productievolume, de gevolgen voor de prijzen, de handelseffecten en de gevolgen voor het landbouwareaal buiten Europa.

Voor **elk** van de 25 case studies is een combinatie van een gewas en een representatief bedrijf gekozen, in verschillende lidstaten. Bijvoorbeeld het gewas suikerbieten op bedrijven in Duitsland, Polen en Frankrijk.

Johan Bremmer, senior onderzoeker plantgezondheid aan Wageningen UR en projectleider van de impact assessment.

Zeven landen, tien gewassen

"In overleg met opdrachtgever CropLife Europe hebben we zeven landen en tien gewassen gekozen (deels eenjarige, deels meerjarige teelten) voor de case studies", legt Johan Bremmer uit. "De landen zijn Finland, Polen, Duitsland, Frankrijk, Spanje, Italië en Roemenië. De gewassen zijn tarwe, koolzaad, maïs, suikerbieten, tomaten buitenteelt, hop, druiven (voor wijn), olijven, citrus en appels."

Is er een reden voor dat Nederland niet is meegenomen in dit onderzoek? "De keuze voor deze landen en gewassen is ingegeven een goed te kunnen generaliseren. Op het gebied van land- en tuinbouw neemt Nederland eigenlijk een te unieke positie in."
Wageningen UR heeft vier scenario's onderzocht. Deze worden hierna toegelicht.

De vier onderzochte scenario's

S C E N A R I O 1

50 procent minder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Deze doelstelling ligt wat gemaanweerder dan zo in het kort geformuleerd, legt Johan Bremmer uit. "De Europese Commissie wil namelijk niet alleen het gebruik in het algemeen reduceren, maar ook het risico. In ons scenario 1 zijn we uitgegaan van 50 procent minder gebruik en risico 'overall' en 50 procent minder gebruik van gevaarlijke middelen (op basis van de Harmonized Risk Indicator 1 van Eurostat). Dat is conform de doelstelling van Farm to Fork."

S C E N A R I O 2

20 procent minder gebruik van nutriënten

Het doel van Farm to Fork is dat er in 2030 50 procent minder uitspoeling is van nutriënten, met name stikstof. "De uitspoeling van nutriënten varieert sterk per lidstaat", weet Johan Bremmer. "Met name in landen met een intensieve tuinbouw en intensieve veehouderij is de uitspoeling groter. Daarom vraagt dit onderdeel een uitwerking op lidstaatniveau."

S C E N A R I O 3

Naar 25 procent biologisch areaal

Bij 'set aside' (10 procent van landbouwgrond onbeteelt) valt te denken aan heggen, windsingels en tweejarige zones. Voedsel bedeelt tot verbering van de biodiversiteit en de waterkwaliteit. Scenario 4 is een combinatie van 50 procent minder gewasbeschermingsmiddelen, 20 procent minder nutriënten en 10 procent van de landbouwgrond 'set aside'. De groei van het biologisch areaal wordt hierin dus niet meegenomen.

Geen toekomstvoorspelling

De case studies en de uitkomsten daarvan zijn geen toekomstvoorspelling, benadrukt Johan Bremmer. "Ons onderzoek geeft antwoord op een 'wat als...' vraag, gebaseerd op extrapolatie van bestaande gegevens. Dus hiijnen toebehrd niet het middelenpakket dat nu beschikbaar is. Daarin houden we geen rekening met mogelijke innovaties, zoals op beet gebied van precisietechnologie en veredeling, maar wel met alternatieven voor gewasbeschermingsmethoden die nu beschikbaar zijn. We houden ook geen rekening met het eventueel wegvallen van gewasbeschermingsmiddelen die nu beschikbaar zijn."

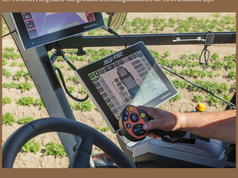

Groei biologisch landbouwareaal: ongewenst effect mogelijk

De verschillende onderdelen van Farm to Fork hebben onderling effect op elkaar en werken elkaar soms juist tegen, legt Johan Bremmer uit. "Soms de doelstellingen 'naar 25 procent biologisch landbouwareaal' en '50 procent minder gebruik gevaarlijke middelen'. In de biologische landbouw wordt in sommige teelten (bijvoorbeeld de wijnbouw) veel gebruik gemaakt van koperhoudende middelen, die geclassificeerd zijn als gevaarlijk. De doelstelling om het gebruik van gevaarlijke stoffen te verminderen heeft dan een negatief effect zim te gaween naar 25 procent van het areaal biologisch voor dit soort teelten."

Acht miljoen hectare buiten Europa nodig

Op 13 oktober 2021 zijn de eerste resultaten gepresenteerd. Een samenvatting daarvan vindt u **hier**. We beperken ons hier tot enkele kernconclusies:

- In de eerstgenoemde teelten gemiddeld 50 tot 15 procent opbrengstverlies. In de meerjarige teelten gemiddeld 15 tot 20 procent opbrengstverlies. Er kunnen zich situaties voordoen met een opbrengstverlies tot 30 procent.
- De effecten op prijs zijn hoofdzakelijk sterk per gewas. Prijzes zijn op macroniveau lastig te berekenen, doordat veel factoren van invloed zijn op de prijs. Zo zal kwaliteitsverlies de prijs dwijdren. En schaarste drijft de prijs op.
- De onderzoekers hebben ook gekeken naar het effect van Farm to Fork op het landbouwareaal buiten Europa (indirect land use change). Om het productieverlies te compenseren en Europa te kunnen blijven voeden zoals nu, zal de EU meer voedsel moeten gaan importeren. Afhankelijk van het scenario wordt dat tot acht miljoen hectare extra landbouwgrond buiten Europa. Met als vereiste dat hier dan net zo productief wordt geproduceerd als in Europa. Deze acht miljoen hectare moet dan aan de natuur worden ontrokken.
- De uitkomsten van deze impact assessment kennen behoorlijk overeen met de genoemde impact assessments door USDA en JRC. Dus er is consistentie tussen de drie studies.

Oproep aan Europese Commissie

Naar aanleiding van de uitkomsten hebben CropLife Europe en Copa Cogeca gezamenlijk aandacht gevraagd bij andere Europese koepels in de voedselketen. In een 'call to action', ondertekend door bijna dertig partijen, wordt de Europese Commissie verzocht om nu dan toch die holistische impact assessment uit te voeren. Zo kan op basis van wetenschappelijke data de discussie worden gevoerd en kunnen keuzes worden gemaakt voor de verdere verduurzaming van de land- en tuinbouw. Men zal zich moeten realiseren dat de doelstellingen niet kunnen worden verwezenlijkt zonder het sluiten van compromissen op het gebied van zuiker meer productieverlies, handel, en indirect land use change. Ook Nefyto steunt deze oproep vanuit de Europese koepels.

Om het productieverlies te compenseren zal de EU meer voedsel moeten gaan importeren

TERUG

Nico Stuijt is sinds 1 juni 2021 Country Manager bij Certis Europe en is per 8 oktober 2021 toegetreden tot het Dagelijks Bestuur van Nefyto. Het Dagelijks Bestuur bestaat met zijn toetreding verder uit Meerten Smit (voorzitter), Han Rupert, Hans Buth en Sylvain Moissonnier.

Waardering voor een prachtige sector

Nico Stuijt, Country Manager NL bij Certis Europe

Voor mij was er niets mooiers dan opgroeien op een boerderij. Ik weet nog goed dat we voor het eerst naar ons nieuwe bedrijf reden. Ik zat als klein jongetje achterin de auto en zag alleen maar riet van een nieuwe polder. Nog steeds loop ik rond op dit bedrijf en geniet ik van de aanblik van de percelen. Het opsnuiven van de geur van de natuur, zien hoe ieder jaar de gewassen en alles daar omheen me verrast en me nieuwe dingen leert.
Al generaties lang bouwen gepassioneerde mensen aan een bestendige agrarische sector. Hoe kan ik het als boer beter en slimmer doen? Hoe kan ik mijn teelt managen? Een boer wil zijn gewas gezond houden, een mooie oogst hebben en hij weet bij uitstek dat hij zuinig moet zijn op de omgeving om de volgende generatie(s) een toekomst te geven. De natuur kun je namelijk niet maken, maar wel stuk maken.

Het doet pijn als je hectares ziet verdwijnen voor een gigantisch zonnepanelenveld, terwijl in dezelfde regio tientallen hectares aan daken beschikbaar zijn op huizen, bedrijven en distributiecentra. Deze ontwikkeling voelt onlogisch.
Partijen in de voedselketen, NGO's en politiek streven allemaal hetzelfde doel na, maar doen dat op manieren die moeilijk met elkaar te verenigen zijn. En dan gaat bijvoorbeeld het creëren van schone energie ten koste van natuur en leidt het reduceren van de veestapel in Nederland tot een grotere veestapel elders.

Voor ieder besluit moet je een gedegen impactanalyse uitvoeren, zodat je zeker weet dat je het juiste effect krijgt en niet het probleem verschuift. Disruptieve situaties kunnen wel degelijk ontstaan en kunnen leiden tot tekorten als de agrarische sector niet kan bijsturen. Ik moet er niet aan denken dat eten eenzelfde prijsstijging ondergaat als we nu meemaken met energie.

Ik zie veel ambitie en passie in de hele sector om samen een nieuwe toekomst te bouwen. Daaraan wil ik in mijn functie bij Certis mijn steentje bijdragen. Certis ontwikkelt, net als veel andere gewasbeschermingsbedrijven, steeds meer 'groene' producten en systemen. Als gewasbeschermingssector moeten wij ervoor zorgen dat alle producten veilig zijn voor ons en onze omgeving. Of je nu een gesynthetiseerd middel toepast of een 'natuurlijk' product. In Nederland hebben we daarin een voorbeeldpositie en kunnen we op die manier een belangrijke bijdrage leveren aan de wereldwijde voedselproductie én het miieu.

TERUG

Betere naleving in grondwaterbeschermingsgebieden

De naleving van de gebruiksvoorschriften van gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden is de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd. Dit blijkt uit **NVWA-inspectieresultaten van 2020**. In de periode van 2017 tot 2020 steeg het nalevingspercentage van 41 procent naar 78 procent. Dit blijkt uit risico-gebaseerde controles bij telers in de akker- en tuinbouw.

Tegelijk betekent dit dat de naleving bij 22 procent van de gecontroleerde telers nog niet voldoende is. Er zijn volgens de NVWA diverse oorzaken voor niet-naleving. Zo is er in sommige gevallen onbekendheid over de ligging van (een deel van) het perceel in een grondwaterbeschermingsgebied, miscommunicatie met de loonwerker of worden de etiketten van middelen niet goed gelezen. Juiste en gerichte informatievoorziening is dus een belangrijke factor, die ook breed door de gewasbeschermingsmiddelenindustrie wordt ondersteund.

Nefyto en de aangesloten bedrijven werken aan projecten om gebruiksinformatie makkelijker toegankelijk te maken. Digitalisering speelt hierin een prominente rol. Met het digitaliseren van de papieren etiketten met gebruiksvoorschriften wil Nefyto de toegang en de leesbaarheid van de etiketten verbeteren. Via deze en andere routes zal Nefyto zich blijven inzetten om een hoger nalevingspercentage te stimuleren, om zo de kwaliteit van het grondwater verder te verbeteren.

TERUG